

Cuprins¹⁾

CODUL CIVIL	5
INDEX	497

---

¹⁾ Actele normative cuprinse în prezenta lucrare au fost actualizate la data de **1 septembrie 2020**.

CARTEA I

Despre persoane

Titlul I

Dispoziții generale

Art. 25. Subiectele de drept civil. (1) Subiectele de drept civil sunt persoanele fizice și persoanele juridice.

(2) Persoana fizică este omul, privit individual, ca titular de drepturi și de obligații civile.

(3) Persoana juridică este orice formă de organizare care, întrunind condițiile cerute de lege, este titulară de drepturi și de obligații civile.

Art. 26. Recunoașterea drepturilor și libertăților civile. Drepturile și libertățile civile ale persoanelor fizice, precum și drepturile și libertățile civile ale persoanelor juridice sunt ocrotite și garantate de lege.

Art. 27. Cetățenii străini și apatrizii. (1) Cetățenii străini și apatrizii sunt asimilați, în condițiile legii, cu cetățenii români, în ceea ce privește drepturile și libertățile lor civile.

(2) Asimilarea se aplică în mod corespunzător și persoanelor juridice străine.

Art. 28. Capacitatea civilă. (1) Capacitatea civilă este recunoscută tuturor persoanelor.

(2) Orice persoană are capacitate de folosință și, cu excepția cazurilor prevăzute de lege, capacitate de exercițiu.

Art. 29. Limitele capacității civile. (1) Nimeni nu poate fi îngrădit în capacitatea de folosință sau lipsit, în tot sau în parte, de capacitatea de exercițiu, decât în cazurile și condițiile expres prevăzute de lege.

(2) Nimeni nu poate renunța, în tot sau în parte, la capacitatea de folosință sau la capacitatea de exercițiu.

Art. 30. Egalitatea în fața legii civile. Rasa, culoarea, naționalitatea, originea etnică, limba, religia, vârsta, sexul sau orientarea sexuală, opinia, convingerile personale, apartenența politică, sindicală, la o categorie socială ori la o categorie defavorizată, averea, originea socială, gradul de cultură, precum și orice altă situație similară nu au nicio influență asupra capacității civile.

Art. 31. Patrimoniul. Mase patrimoniale și patrimoniul de afecțaiune. (1) Orice persoană fizică sau persoană juridică este titulară a unui patrimoniu care include toate drepturile și datoriile ce pot fi evaluate în bani și aparțin acesteia.

(2) Acesta poate face obiectul unei diviziuni sau unei afecțaiuni numai în cazurile și condițiile prevăzute de lege.

(3) Patrimoniile de afecțaiune sunt masele patrimoniale fiduciare, constituite potrivit dispozițiilor titlului IV al cărții a III-a, cele afectate exercitării unei profesii autorizate, precum și alte patrimonii determinate potrivit legii.

Art. 32. Transferul intrapatrimonial. (1) În caz de diviziune sau afecțaiune, transferul drepturilor și obligațiilor dintr-o masă patrimonială în alta, în cadrul aceleiași patrimoniu, se face cu respectarea condițiilor prevăzute de lege și fără a prejudicia drepturile creditorilor asupra fiecărei mase patrimoniale.

(2) În toate cazurile prevăzute la alin. (1), transferul drepturilor și obligațiilor dintr-o masă patrimonială în alta nu constituie o înstrăinare.

Art. 33. Patrimoniul profesional individual. (1) Constituirea masei patrimoniale afectate exercitării în mod individual a unei profesii autorizate se stabilește prin actul încheiat de titular, cu respectarea condițiilor de formă și de publicitate prevăzute de lege.

(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică în mod corespunzător și în cazul măririi sau micșorării patrimoniului profesional individual.

(3) Lichidarea patrimoniului profesional individual se face în conformitate cu dispozițiile art. 1.941-1.948, dacă prin lege nu se dispune altfel.

Titlul II

Persoana fizică

Capitolul I

Capacitatea civilă a persoanei fizice

Secțiunea 1

Capacitatea de folosință

Art. 34. Noțiune. Capacitatea de folosință este aptitudinea persoanei de a avea drepturi și obligații civile.

Art. 35. Durata capacității de folosință. Capacitatea de folosință începe la nașterea persoanei și încetează odată cu moartea acesteia.

Art. 36. Drepturile copilului conceput. Drepturile copilului sunt recunoscute de la concepțiune, însă numai dacă el se naște viu. Dispozițiile art. 412 referitoare la timpul legal al concepțiunii sunt aplicabile.

Secțiunea a 2-a

Capacitatea de exercițiu

Art. 37. Noțiune. Capacitatea de exercițiu este aptitudinea persoanei de a încheia singură acte juridice civile.

Art. 38. Începutul capacității de exercițiu. (1) Capacitatea de exercițiu deplină începe la data când persoana devine majoră.

(2) Persoana devine majoră la împlinirea vârstei de 18 ani.

Art. 39. Situația minorului căsătorit. (1) Minorul dobândește, prin căsătorie, capacitatea deplină de exercițiu.

(2) În cazul în care căsătoria este anulată, minorul care a fost de bună-credință la încheierea căsătoriei păstrează capacitatea deplină de exercițiu.

Art. 40. Capacitatea de exercițiu anticipată. Pentru motive temeinice, instanța de tutelă poate recunoaște minorului care a împlinit vârsta de 16 ani capacitatea deplină de exercițiu. În acest scop, vor fi ascultați și părinții sau tutorele minorului, luându-se, când este cazul, și avizul consiliului de familie.

Art. 41. Capacitatea de exercițiu restrânsă. (1) Minorul care a împlinit vârsta de 14 ani are capacitatea de exercițiu restrânsă.

(2) Actele juridice ale minorului cu capacitate de exercițiu restrânsă se încheie de către acesta, cu încuviințarea părinților sau, după caz, a tutorelui, iar în cazurile

prevăzute de lege, și cu autorizarea instanței de tutelă. Încuviințarea sau autorizarea poate fi dată, cel mai târziu, în momentul încheierii actului.

(3) Cu toate acestea, minorul cu capacitate de exercițiu restrânsă poate face singur acte de conservare, acte de administrare care nu îl prejudiciază, precum și acte de dispoziție de mică valoare, cu caracter curent și care se execută la data încheierii lor.

Art. 42. Regimul unor acte ale minorului. (1) Minorul poate să încheie acte juridice privind munca, îndeletnicirile artistice sau sportive ori referitoare la profesia sa, cu încuviințarea părinților sau a tutorelui, precum și cu respectarea dispozițiilor legii speciale, dacă este cazul.

(2) În acest caz, minorul exercită singur drepturile și execută tot astfel obligațiile izvorâte din aceste acte și poate dispune singur de veniturile dobândite.

• **DISPOZIȚII CONEXE. CM:** „**Art. 13.** (1) Persoana fizică dobândește capacitate de muncă la împlinirea vârstei de 16 ani. (2) Persoana fizică poate încheia un contract de muncă în calitate de salariat și la împlinirea vârstei de 15 ani, cu acordul părinților sau al reprezentanților legali, pentru activități potrivite cu dezvoltarea fizică, aptitudinile și cunoștințele sale, dacă astfel nu îi sunt periclitată sănătatea, dezvoltarea și pregătirea profesională. (3) Încadrarea în muncă a persoanelor sub vârsta de 15 ani este interzisă. (5) Încadrarea în muncă în locuri de muncă grele, vătămătoare sau periculoase se poate face după împlinirea vârstei de 18 ani; aceste locuri de muncă se stabilesc prin H.G.”.

Art. 43. Lipsa capacității de exercițiu. (1) În afara altor cazuri prevăzute de lege, nu au capacitate de exercițiu:

- a) minorul care nu a împlinit vârsta de 14 ani;
- b) interzisul judecătoresc.

(2) Pentru cei care nu au capacitate de exercițiu, actele juridice se încheie, în numele acestora, de reprezentanții lor legali, în condițiile prevăzute de lege. Dispozițiile art. 42 alin. (1) sunt aplicabile în mod corespunzător.

(3) Cu toate acestea, persoana lipsită de capacitatea de exercițiu poate încheia singură actele anume prevăzute de lege, actele de conservare, precum și actele de dispoziție de mică valoare, cu caracter curent și care se execută la momentul încheierii lor.

(4) Actele pe care minorul le poate încheia singur pot fi făcute și de reprezentantul său legal, afară de cazul în care legea ar dispune altfel sau natura actului nu i-ar permite acest lucru.

Art. 44. Sancțiune. (1) Actele făcute de persoana lipsită de capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrânsă, altele decât cele prevăzute la art. 41 alin. (3) și la art. 43 alin. (3), precum și actele făcute de tutore fără autorizarea instanței de tutelă, atunci când această autorizare este cerută de lege, sunt anulabile, chiar fără dovedirea unui prejudiciu.

(2) Cel lipsit de capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrânsă poate invoca și singur, în apărare, anulabilitatea actului pentru incapacitatea sa rezultată din minoritate ori din punerea sub interdicție judecătorească.

Art. 45. Frauda comisă de incapabil. Simpla declarație că este capabil să contracteze, făcută de cel lipsit de capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrânsă, nu înlătură anulabilitatea actului. Dacă însă a folosit manopere dolosive, instanța, la cererea părții induse în eroare, poate menține contractul atunci când apreciază că aceasta ar constitui o sancțiune civilă adecvată.